

Het jaar van de kennisoverdracht

Bijeenkomsten, folders, demonstraties, opleiding en nog veel meer. Er zijn diverse manieren om kennis over Good Practices onder de aandacht te brengen en over te dragen. Telen met toekomst zet dit jaar hierop extra in samen met de vele samenwerkingspartners.

Enkele voorbeelden van kennisoverdracht.

Meer dan tweehonderd partijen zijn bij Telen met toekomst betrokken. Zij hebben een centrale rol in de verspreiding van kennis. Want zij hebben direct via zakelijke en/of persoonlijke relaties of indirect als fabrikant en waterschap, contact met de agrarische ondernemers. In de afgelopen jaren zijn honderden activiteiten rondom kennisverspreiding opgezet en uitgevoerd.

Akkerbouw

In de akkerbouw wordt deze zomer veel aandacht gegeven aan de inzet van beslissingsondersteunende systemen (BOS'en), bijvoorbeeld bij de bestrijding van phytophthora. Samen met het Masterplan Phytophthora van LTO gaat Telen met toekomst

daarover met telers communiceren. Het gaat er vooral om de grotere bedrijven te interesseren. BOS'en zouden niet goed in te passen zijn op akkerbouwbedrijven met een groot areaal aardappelen. Ze kunnen door het grote areaal niet altijd tijdig spuitadviezen uitvoeren. In onderzoek, uitgevoerd door het Paraplu-plan Phytophthora Infestans, is een nieuwe strategie ontwikkeld en getest die beter past op grote bedrijven. Akkerbouwers kunnen met een BOS de dosering aanpassen aan het infectierisico. In minder kritische perioden kan de dosering omlaag. Op deze manier is veel middel te besparen. Deze zomer laten zes grote akkerbouwbedrijven onder begeleiding van Telen met toekomst zien

hoe het systeem werkt. De strategie krijgt ook aandacht tijdens open dagen op proefboerderijen.

Boomteelt

In de boomteelt verspreiden de Nederlandse Bond van Boomkwekers (NBvB) en ZLTO al langer milieueffectenkaarten van Telen met toekomst en ander materiaal. Afgelopen maart werd een kennisdag voor adviseurs georganiseerd. De opkomst was goed en de dag leverde afspraken op over concrete acties. Een aantal toeleveranciers gaat klantendagen rondom duurzaamheid organiseren en informatiemateriaal van Telen met toekomst gebruiken. Ook krijgen bedrijven die dat op prijs stellen, nu regelmatig informatie via de NBvB.

Bijvoorbeeld leaflets over waterkwaliteit en puntemissiebronnen, luisbestrijding en alternatieven voor Admire. Binnenkort komen er leaflets over meeldauwbestrijding en onkruidbestrijding uit. Door met regelmaat informatie te verstrekken blijft het thema duurzaamheid onder de aandacht.

Toeleverancier Nederkassel is een van de toeleveranciers in de boomkwekerij die actief meedoet. Als extra activiteit organiseert het bedrijf deze zomer bij drie klanten in Zundert, Haaren en Cuijk, demonstratiedagen. Winterbijeenkomsten waren er altijd al, maar directeur Peter van Dongen vindt het een goede zaak om nieuwe ontwikkelingen in de praktijk te laten zien. Dan beklijft de kennis beter. Er zijn demonstratievelden die tonen hoe kwekers milieuvriendelijker onkruidbestrijdingsmiddelen kunnen inzetten en hoe ze met *slow-release fertilizers* bemesting op maat kunnen geven. Driftbeperking en het voorkomen van puntemissie zijn ook belangrijke onderwerpen. Een adviseur van Nederkassel heeft een training gehad van Telen met toekomst om kennis over puntemissie via de speciaal ontwikkelde demospuit te demonstreren. Met relatief eenvoudige maatregelen is puntemissie te vermijden.

Glastuinbouw

In de glastuinbouw zetten diverse fabrikanten, toeleveranciers en organisaties eigen initiatieven op. Bayer wil de emissieproblematiek in de glastuinbouw onder de aandacht brengen. Tom Smit legt uit dat het vooral gaat om bewustwording. Tuinders beseffen niet altijd hoe zwaar lozing van recirculatiewater het oppervlaktewater belast. Maar er is ook veel tegen te doen. Vakbladen besteden daar momenteel veel aandacht aan, maar Bayer zoekt ook andere wegen. Een nieuw initiatief zijn zogenoemde halsruiters. Hierop staan informatie en tips over emissiebeperking. Ze komen om flessen van glastuinbouwmiddelen te hangen. Elke twee maanden twee middelen. Door deze afwisseling, is de verwachting, blijven tuinders attent en bereik je ze allemaal. Daarnaast is er een folder met houder ontwikkeld die op de balie bij toeleveranciers kan staan. Horticoop gaat het onderwerp emissiebeperking inzetten bij haar verkoopactiviteiten en adviezen voor eindgebruikers. 'We hebben de hoop dat de adviseurs en de telers de informatie verder uitdragen en dat het als een sneeuwbal gaat werken', zegt Smit.

Bollenteelt

Na het succes van vorig jaar was er op 4 juni opnieuw een gezamenlijke open dag duurzame bollenteelt. Een flink aantal partijen nam deel: toeleveranciers, loonwerkers, de

belangenvereniging voor bloembollenteelers: de KAVB, het waterschap, onderzoek en advies. Het initiatief lag vorig jaar bij Telen met toekomst, maar de organisatie lag nu in handen van het bedrijfsleven. Telen met toekomst verleende alleen nog ondersteuning. De nieuwste innovaties werden getoond en de nieuwste kennis werd verspreid. Vorig jaar kwamen op de dag in het Noordelijk zandgebied ruim 150 bollenkwekers af. Een stimulans is dat de bijeenkomst telt voor verlenging van de spuitlicentie. Dit jaar kwamen op de open dag op Bloemkwekerij Wessels en Zn in Julianadorp ook ruim 150 mensen af. Een ander initiatief speelt rondom chemische grondontsmetting met Monam tegen stengelaltje. In 25 procent van de gevallen is de ontsmetting niet effectief, waardoor het nog eens moet gebeuren, wat natuurlijk dubbel belastend is voor het milieu. In een bijeenkomst met Certis (de fabrikant van het middel), toeleveranciers en loonwerkers is gebrainstormd hoe het beter kan. Dit heeft geresulteerd in richtlijnen. Vanaf eind mei worden die breed verspreid, onder meer via open dagen en lezingen.

Over Telen met toekomst

Telen met toekomst werkt aan duurzame oplossingen voor gewasbescherming en bemesting in de open teelten. Nieuwe kennis wordt ontwikkeld en bestaande kennis praktisch gemaakt. Samen met landbouworganisaties, adviseurs, handelaren in en producenten van gewasbeschermingsmiddelen, waterschappen en andere partijen brengt *Telen met toekomst* haalbare en effectieve technieken onder de aandacht van telers en loonwerkers. *Telen met toekomst* wordt uitgevoerd door Praktijkonderzoek Plant en Omgeving (van Wageningen UR), Wageningen UR Glastuinbouw en DLV Plant in opdracht van het ministerie van LNV.

Meer informatie :

Thijmen Huiskamp
0320 - 29 11 11 of
thijmen.huiskamp@wur.nl

Tekst Wilco Dorrestijn,
Jaap Holwerda, Ria Dubbeldam en
Margit Warmink
Fotografie Shootings.nl, Theresa
Tielman en Telen met toekomst
Redactie, Coördinatie en Vormgeving
Communication Services,
Wageningen UR
Drukwerk Rikken Print, Gendt